

VESTNIK

SOKOLSKE ŽUPE V CELJU.

Leto V.

Celje, dne 10. marca 1924.

Št. 1.—2.

Celje, koncem svečana 1924.

Leta 1925 smo imeli izvršiti razen prednj. tečaja samo tak program, ki smo si ga sami začrtali. V koliko so župna društva sodelovala pri izvršitvi tega programa, je razvidno iz poročila br. župn. načelnika. Za leto 1924 je župn. prednj. zbor določil približno isti spored, kot smo ga imeli lani. Župn. skupščina dne 17. svečana 1924 je ta spored odobrila. Naša župa ima torej tudi letos svoj lastni, avtonomni razpored. Poleg njega pa imamo letos še tudi prenešen delokrog: namreč obvezno udeležbo na pokrajinskem zletu v Zagrebu. Kot še neizvršeno nalogo iz prejšnega leta smo prevzeli nadaljevanje in srečno dovršitev prednj. tečaja z izpitij. V tem tečaju orjemo skoro popolno ledino tako v idejnem kot v tehničnem pogledu. Je to prvi prednj. tečaj, ki ga je župa po vojni priredila z lastnimi močmi. Ni dvoma, da zahteva tečaj izmed vseh župn. prireditev največ osebnih in gmočnih žrtev. Pa tudi ni dvoma, da so prednj. tečaji za našo župo laka neobhodna potreba, da se bo morala župa z njimi baviti zopet letošnjo jesen in to iz lastnega nagiba, ne samo na savezno pobudo. Na dnevni red pa morajo priti tudi upravni tečaji.

Lastni naš župni razpored, v kolikor je že določen, obstoji iz naslednjih točk: 1. okrožni zlet, 2. župni mladinski dan, 3. župni zlet, 4. župna tekma članstva. K posameznim točkam je na tem mestu to-le dodati.

Kraj, čas in spored okrožnih zletov določijo letos okrožja sama. Naj porabijo to priložnost za okrepitev okrožne organizacije, ki je poklicana, da odvzame župi dober del podrobnega dela. Ne pozabite, da morajo biti okrožni zleti priprava za župni mladinski dan in župni zlet. Za posavsko okrožje se obeta okrožni zlet dne 15. 6. na Dolu, spojen z razvitjem naraščajškega prapora tega v pogledu mladinskih oddelkov tako marljivega društva.

Župni mladinski dan je v Celju dne 29. 6. z naslednjim sporedom: dopoldne tekma in izpit obeh naraščajev, skušnje, sprevod, popoldne javna telovadba. Moš. naraščaj tekmuje v višjem in nižjem oddelku v prostih in redovnih vajah, v skoku v daljino, v višino, teku in metanju krogle. Pri teku bodo uporabili pri lanski naraščajski tekmi pridobljene skušnje. Žen. naraščaj tekmuje tudi v obeh oddelkih v istih panogah razen krogle. Oba naraščaja tekmujeta v lastnih župnih (ne zagrebških) skupnih vajah, vsak tekmovalec ali tekmovalka dobi po 1 vprašanje iz sokolske zgodovine. Borilne vaje moš. naraščaja, dragocen prispevek b. Kukca, so za naše razmere popolna novota in predstavljajo znamenit napredek na polju vzgoje duha in telesa, zahtevajo pa zato posebno skrbne vežbe, na kar tudi tukaj opozarjamo. Z lastnimi župnimi vajami nastopi tudi obojna deca. Pri javni telovadbi bo nastopili vsem oddelkom z župnimi skupnimi vajami in pokazati razen tega vse različne panoge in stroke mladinske vadbe sokolske. Četoten material za tekmo in skupne župne vaje prinašamo v tej številki, glede našim načelom odgovarjajočih posebnih točk pa ne stavimo br. društvom nobene meje. Podrobnosti, ki se danes še ne dajo predvideti ali določiti, se bodo objavile s posebnimi okrožnicami. Naraščajski dan mora biti veren odsev našega truda na najvažnejšem polju sokolskega poslanstva, na mladinskem polju in je zato za vsa društva brezpogojno obvezen.

Župni zlet je 20. 7. v Št. Jurju z naslednjim sporedom: dopoldne skušnje in sprevod, popoldne javna telovadba in prosta zabava. Za ta kot tudi za zagrebški zlet nameravamo izdati posebno, zletno številko našega Vestnika. Pri župnem zletu nam gre za to, da moralno podpremo šentlj. Sokola, ki namerava graditi svoj dom in pa da izvedemo generalno skušnjo za Zagreb. Župni zlet je obvezen za vse (ne samo telovadeče) članstvo vseh župnih društev in je treba na tem mestu dostaviti, da še niso urejeni računi z nekaterimi društvi vsled lanskega župnega zleta v Trbovlje. Župni zlet je končno obvezen tudi za naraščaj in deco iz celjskega okrožja ter iz Petrovč in Žalca.

Tudi na zagrebški zlet moramo postaviti vse članstvo, ki nastopi med drugim pri zagrebških prostih vajah. Za tekmo članov ima postaviti župa najmanj po 1 vrsto v nižjem in srednjem oddelku. Čast naše župe in pa važnost zleta s posebnim ozirrom na Zagreb in na sabor nam zapovedujeta, da pošljemo največje število in najboljšo kakovost. Že danes opozarjamo br.

društva na to, da preskrbe vse potrebno, seveda tudi izdatno zletno blagajno. Podrobnosti pridejo v zletno številko našega vestnika.

Župna tekma članstva bo dne 14. 9. v Celju. Člani tekmujejo v viš. oddelku v skoku v daljino, v višino ob palici, redovnih in zagrebških prostih vajah, teku, plezanju, metanju krogle in raznoški na konju vzdolž b. r., v niž. oddelku pa v skoku v daljino, v višino, redovnih in zagrebških prostih vajah, teku in metanju krogle. V istih panogah kot člani v niž. oddelku tekmujejo tudi članice v viš. in niž. oddelku, samo mesto krogle se vzame žoga. Krogla se meče zopet z vsako roko. Sicer tekmujejo člani po saveznem tek. redu, za članice ima sestaviti žen. odsek župn. tehn. odbora tek. red na podlagi onega iz l. 1922. Vsak tekmovalec ali tekmovalka dobi po 2 vprašanji iz sokolske misli in zgodovine in po 4 vprašanja iz sokolskega sestava. Tvarina in pravilnik sta objavljena v lanski brošuri „Snov za župno tekmo 1923.“ Spremembe imamo le pri pravilniku za izpit, ker je letos 8 vprašanj, in pa pri metanju žoge, kjer se zavzema žen. odsek tehn. odbora za znižanje mer. Pri članstvu je letos telovadna tekmovalna tvarina napram lanski omejena z ozirom na visoke zahteve za zagrebško tekmo članov in pa zato, da bodo društva, ki trpijo na pomanjkanju orodja, bolj v zadregi pri iskanju izgovorov. Glede obveznosti tekme za posamezna društva se letos iz previdnosti — ni sklepalo, tehn. odbor pa mora takoj tukaj povdariti svoje stališče, da smatra udeležbo tako pri tekmi, kot tudi na župnem in zagrebškem zletu za ravnotako obvezno kot n. pr. plačevanje župnih prispevkov.

Jeseni nameravamo izdati z aključno število našega Vestnika, v kateri bomo zavzeli stališče napram rezultatom naših župnih prireditev in napram sklepom sabora. Treba bo tudi med drugim misliti na objavo vadbenih načrtov in drugih pripomočkov za notranje delo.

Tehn. organom bodo morali celo dobo pridno pomagati prosvetni odseki, katerih nalogo vidimo z ozirom na sabor in na izpit pri tekmi naraščaja in članstva predvsem v tem, da poznajo članstvo z vprašanji, ki bodo predmet teh prireditev. Zlasti tvarino članskega izpita pri tekmi naj denejo prosvetni odseki na dnevni red svojega dela.

Načelniško poročilo za leto 1923.

Župn. tehn. odbor je imel l. 1923 izvršiti predvsem naslednje naloge: 1. Sestava župnih skupnih vaj za vse oddelke, 2. tekma članstva v višjem in nižjem oddelku, tekma članov za prvenstvo ter tekma obeh naraščajev v višjem in nižjem oddelku, 4. župni naraščajski dan, 5. nadzorovanje društev, 6. župn. prednj. tečaj z izpitom in 7. uvedba strožje statistike.

Vse župne skupne in tekmovalne vaje, snov za idejni izpit, navodila za župne prireditve ter vse važnejše sklepe smo objavili v dveh brošurah ter v 6. okrožnicah teh. odbora.

Javne nastope so otvorili okrožni zleti dne 8. julija 1923 v Konjicah in Šoštanju ter dne 15. julija 1923 v Zagorju. Na tem slednjem zletu je bil tudi razvit naraščajski prapor društva v Zagorju. Najboljši je bil okrožni zlet v Konjicah, najslabši oni v Šoštanju. Podrobno poročilo je objavljeno v Sok. Glasniku letnik 1923 str. 373 nasl. Tukaj povdarjamo še enkrat, da se društva Oplotnica, Vojnik, Petrovče, Št. Pavel, Polzela, Velenje, Gornji grad in Medija niso udeležila svojih okrožnih zletov.

Udeležba na župnem zletu dne 12. avgusta 1923 v Trbovljah je bila popolnoma nezadovoljiva, mnogo pičlejša kot smo na podlagi obiska okrožnih zletov in prijav upravičeno pričakovali. Od prijavljenega članstva je manjkala skoro polovica telovadcev in cela tretjina telovadk. Samo kot kronisti moramo zabeležiti, da se je kot vzrok slabega obiska navajalo pričakovano slabo vreme. Ta izgovor seveda ne drži, pred vojno so bili večinoma vsi zleti mokri, pa so se vendar vršili. V bodoče bo treba v tem oziru energičnejše nastopati, ker je naloga župn. zleta, da pokaže celotno stanje župe. Lanski župni zlet je izvršil to nalogo samo deloma. Podrobno poročilo je objavljeno v Sok. Glasniku str. 373 nasl., letnik 1923.

K župni tekmi članstva v Celju dne 16. septembra 1923 se je priglasilo 31 članov in 33 članic iz Celja, Šoštanja, St. Jurja, Trbovelj in Zagorja, to je komaj $\frac{1}{5}$ župnih enot. Tekma iz prostih panog je bila po sklepu župn. prednj. zbora, torej po sklepu društev samih, za vsa društva obvezna. S tem je bila dana možnost udeležbe tudi najslabšim društvom, to je onim, ki so dela najbolj potrebna, ki so pa pokazala, da se dela najbolj ogibljejo in s tem pokazala, kje je pglavitni vzrok njihove slabosti. V višjem oddelku je doseglo 5 članov nad 70⁰/₀, v nižjem pa 4 preko 80⁰/₀ in 6 preko 70⁰/₀. Za vsakega tekmovalca je bil

obvezen idejni izpit. Izmed 80 vprašanj iz sokolske misli in zgovodvine ter iz sokolskega sestava si je vsak izžrebal po 4 vprašanja. Prav dobro je odgovorilo 8 tekmovalcev. Za tekmovalke se je prvotno odrejena obveznost idejnega izpita pozneje preklicala, vendar so se 4 članice iz Šoštanja prijavile in prav dobro odrezale. Sicer je doseglo 5 članic v višjem oddelku preko 80⁰/₀ in 4 preko 70⁰/₀, v nižjem pa 7 preko 80⁰/₀ in 3 preko 70⁰/₀. Podroben izid je objavljen v Sok. Glasniku, letnik 1923, stran 373 nasl.

Župna tekma za prvenstvo se je izvršila povodom naraščajskega dne 16. septembra 1923. Od šestih prijavljencev so tekmovali trije. Prvenstvo je odnesel br. Rudolf Poljšak iz Celja s 73³⁰/₀. Podrobno poročilo v Sok. Glasniku leto 1923, stran 373 nasl.

Prvotno na 29. junija določeni župni naraščajski dan se je moral vsled diferije preložiti na 16. septembra 1923. Pozno jesensko vreme je povzročilo, da ni bilo tiste udeležbe kot se nam je obetala na Petrovo. Tekmovalo je v višjem in nižjem oddelku 62 naraščajnikov in 41 naraščajnic z jako povoljnim uspehom. Pri povorki je sodelovalo 75 moškega in 40 ženskega naraščaja, 126 moške in 118 ženske dece. Javna telovadba je vsebovala domalega vse panoge in stroke, ki pridejo v poštev pri vadbi naraščaja. S skupnimi župnimi vajami pa je nastopilo 131 moške in 127 ženske dece ter 82 moškega in 42 ženskega naraščaja. Naraščajski dan nam je ostal v najlepšem spominu in nam daje jamstvo, da bo imelo Sokolstvo od naše mladine več kot od sedanjega članstva. Podrobno poročilo je v Sokoliču leta 1923, stran 188.

Leta 1923. je župni tehn. odbor izdal diplome za vse povojne župne tekme članstva in naraščaja in sicer glede članstva po predpisih sav. tek. reda, pri tekmi naraščaja pa onim, ki so dosegli najmanj 75⁰/₀.

Prednj. tečaj se je pričel 8. decembra in se vrši vsako nedeljo, oziroma praznik od 8. do 13. ure. Udeležena so društva Konjice, Št. Jurij, Vojnik, Rogatec, Rog. Slatina, Celje, Radeče, Dol. Hrastnik, Trbovlje, Žalec, Polzela, Braslovče in Šoštanj. Udeležba iz Braslovč in Vojnika je komaj omembe vredna. Poprečen obisk znaša 26 članov in članic. Društva krijejo stroške vožnje, župa stroške prehrane in event. stanovanj. Polovično vožnjo nam je drž. uprava železnic odklonila. Z ozirom na kratki učni čas, komaj 5 ur vsak teden, je naravno, da tečaja še nismo

zaključili. Udeležniki se pozivljajo, da vstrajajo do konca z isto marljivostjo, ki so jo pokazali na začetku. Po zaključku tečaja pristopimo k župn. prednj. izpitom, h katerim se morejo prijaviti tudi netečajniki.

Leta 1923. je upeljal teh. odbor trimesečna statistična poročila, ki naj uvedejo pri društvi strožji red v upravnih in strokovnih poslih, posebno v statističnem pogledu ter omogočajo hiter pregled društvenega delovanja. Celotni župni telovadni statistični pregled pokaže:

	število	skupni obisk	število ur	povprek
člani	300	14.180	1604	164'21
članice	207	10.042	1222	127'80
moš. nar.	169	9.095	1077	87'02
žen. nar.	109	5.811	652	67'91
moš. deca	428	18.645	1301	235'72
žen. deca	432	19.410	1371	256'82
skupaj	1645	77.183	7217	939'48

Po tej statistiki smo napredovali leta 1923. pri članih za 15, pri članicah za 35, pri moškem naraščaju za 67, pri ženskem za 14, pri moški deci za 24, pri ženski pa za 40, skupno 195. Statistike niso vposlala vkljub neštetim urgencam sledeča društva: Št. Pavel, Medija, Gornji grad, Velenje. Prazne statistične izkaze so vposlala društva: Oplotnica in Petrovče. Posebno točne izkaze so vpošiljala društva: Slovenj gradec, ki je v tej statistiki še vpoštevan, Konjice, Trbovlje, Zagorje in Hrastnik. Ni dvoma, da poročila večina društev niso popolnoma točna in da je vzeti gorenjo statistiko z rezervo. Vzrok naših dvomov je razviden iz nadzorniškega poročila.

Leta 1923. je prestopilo društvo Slovenj gradec v mariborsko župo, nanovo je bilo ustanovljeno društvo Rogatec, ki je z delom takoj pričelo, pa v gorenji statistiki še ni upoštevano. Upamo, da nam bo v polni meri nadomestilo izgubo Slovenj gradca. V pogledu manjšinskega dela sta se nam priklopili 2 društvi iz mariborske župe. Društvi v Gornjem gradu in Velenju ter odsek v Mediji se od več strani predlagajo v črtanje.

Župni predn. zbor je imel štiri, teh. odbor pa 5 sej. Sejam župn. prednj. zbora posvečajo društv. načelniki premalo pozornosti; večinoma ostajajo doma ali pa se dajo zastopati po zastopnikih, ki ne morejo slediti poteku razprave in o sklepih doma ne poročajo. V tem tiči ena izmed pglavitnih zaprek smotrenega dela in vsakega napredka. V bodoče bo treba podvzeti naj-

energичnejše korake, da se ta brezprimerna malomarnost društvenih organov odpravi.

Župa ima 52 prednjakov, 16 prednjačic, 19 zamenikov in pripravnikov ter 15 zamenic in pripravnic. Organizacija tehn. odbora je razvidna iz poročila v Vestniku T. O. leto 1923, str. 77. Sprememb med letom ni bilo.

Revizija društev v celjski župi.

Župno starešinstvo in tehn. odbor sta izvršila tekom oktobra in novembra 1923, forej pred pričetkom župn. prednj. tečaja, nadzorovanje pri spodaj navedenih društvih. V splošnem je podalo nadzorovanje sledečo sliko po stanju jeseni 1923: ustrojenih prednj. zborov, vadbenega načrta, redne statistike ni, usposobljenih prednjakov je malo ali pa nič. Telovadijo večinoma samo oddelki članstva in dece, naraščaja ni. Redna, sestavna vadba se vrši v najskromnejšem obsegu. Prosvetnih odsekov v smislu saveznega prosvetnega programa (Sok. Vestnik št. 3/4, leto 1923) ni. Izvoljen je sicer tu pa tam načelnik prosvetnega odseka, toda o delovanju tega odseka še ne more biti govora. Nova pravila (po sklepih zagrebške skupščine 1922) so večinoma neizvedena ali pa sploh niso bila stavljena na dnevni red obč. zbora. Upravno delovanje ni bolje od telovadnega ali prosvetnega. Sicer so blagajniška mesta povečini dobro zasedena, tajniški posli in članska matica pa zahtevajo izvežbanejših, deloma tudi vestnejših činovnikov. Upravni tečaji so neizbežna potreba. Članstvo večkrat ne doseže niti normativnega eksistenčnega minima (50), poljedelski stan je relativno dobro zastopan. Sedeži društev so v trgih in vaseh z nepričakovano malim številom prebivalstva, ki je deloma anacionalno ali pa protisokolsko. Posameznim društvom pri reviziji predočene pomanjkljivosti se tukaj na kratko ponove v svrhu evidence in odprave.

Rogatec. Ustanovljen 7. oktobra 1923. Deca je telovadila že pred ustanovitvijo sestavno. Primerna telovadnica z nemškim orodjem v šoli, bradlja slaba. Po 1 usposobljen prednjak in prednjačica. Po ustanovitvi se prične predvsem s telovadbo članstva, pozneje tudi naraščaja. Načelnik prosv. odseka izvoljen. Trg zelo ponemčurjen, nekaj orlovske agitacije.

Rog. Slatina. Primerna telovadnica z Vidmarjevim glavnim orodjem brez krogov, stranska orodja in proste panoge na pro-

stem. Telovadnica je poleti skupno prenočišče za potujoče dijaštvo. Deca je vsled nasprotne agitacije telovadbo pustila, naraščaja ni, članstvo ne telovadi vzdržema. 1 usposobljen prednjak. Prosv. odsek ima načelnika. Upravno delovanje pomanjkljivo deloma vsled zaposlenosti odbornikov pri drugih društvih.

Vransko. Prostorna, toda prenizka telovadnica z glavnim orodjem, krogi samo za deco. Telovadi članstvo in deca, naraščaja ni. 1 prednjak z žup. tečajem. Vodniki telovadbe imajo skupne seje z odborom. Od prosv. odseka nič. Tajništvo marljivo, blagajništvo manj. Okrožnih in župnih prireditev se društvo ni udeležilo »radi drage vožnje, dežja, pomanjkanja tekmovalcev« itd. Tu se opaza, da telovadci po končani vojaški službi izostajajo, češ, da pri vojaki niso uživali pričakovanih (?!) ugodnosti.

Št. Juri ob j. ž. Primerna telovadnica v šoli z glavnim orodjem brez krogov. Telovadi članstvo (članice v zadnjem času ne) in deca, naraščaja ni. Prednj. usposobljenost se ne da ugotoviti, prednj. seznama, prosv. odseka, članske matice ni. Društvo ima dramatični odsek in salonski orkester. Telovadnico uporablja tudi Orel.

Šmarje pri Jelšah. Primerna telovadnica s kompletnim glavnim orodjem pri »Habjanu«. Po 1 usposobljen prednjak in prednjačiča. Telovadi samo članstvo in deca. Prosvetni odsek goji dramatiko. Upravno delovanje ni porazdeljeno na posamezne činovnike, vložnega zapisnika in članske matice ni. Polovica župnega in zaveznega poreza ni plačana.

Petrovče. Prostorna, malo nizka telovadnica na skednju br. Vodenika se rabi v hmeljski seziji kot skladišče. Od glavnega orodja samo drog in bradlja. Od poletja se ne telovadi. 1 prednjak z župnim tečajem. Članske matice in prosv. odseka ni, nekaj odbornikov sploh ni prevzelo svojih funkcij.

Mozirje. Letos nima telovadnice, v »Narodni šoli« je ni. Za l. 1924. je vzet primeren prostor v najem. Skromen sklad za lasten dom. Telovadilo je samo članstvo in deca. 1 usposobljen prednjak. Načelnika prosv. odseka, tajnika, članske matice ni. Močna orlovska agitacija. Porez ni plačan.

Gornji grad ne dela, za l. 1923. ni bilo občn. zbora niti se ni pobrala članarina. Porez neplačan.

Braslovče: brez stalne telovadnice. Telovadi članstvo in m naraščaj. Društvo ima glavno orodje brez krogov, tudi kroje. Prosvetni odsek goji dramatiko in petje. Odborovih sej doslej

samo pet, članska matica pomanjkljiva. Skupen odsek za zgradbo Sokolskega doma s Polzelani. Močna klerikalna agitacija.

Polzela: primerna telovadnica pri »Jelenu«, od glavnega orodja samo drog in bradlja. Vsled odsotnosti načelnika telovadi članstvo in deca samo občasno. Nekaj na občnem zboru izvoljenih odbornikov ni prevzelo funkcije in so morali vstopiti namestniki. Članske matice ni, blagajniški vpisi pomanjkljivi in se danes ne da ugotoviti, ali je porez plačan. Odborove seje pogoste, toda večkrat nesklepčne. Prosветnega odseka ni, društvo je član Zveze kulturnih društev. Z Braslovčani skupen odsek za zgradbo Sokolskega doma.

V splošnem se še ni uživala navada, da bi imel vsak odbornik svojo funkcijo in da bi pri vsaki seji poročal o svojem delokrogu. Glede delovanja prosvetnega odseka se posebno priporočajo članski sestanki. Nekatere napake in pomanjkljivosti so se prizadetim društvom še ustmeno predočile. Od obstoja župe, oz. društev je bila to prva revizija.

Borilne vaje s kratko palico za moški naraščaj leta 1924.

Temeljna postava: Preža z desno spred.

Hitrost: Tempo za borilne vaje.

Vsako sestavo je izvajati štirikrat.

I. sestava.

Dva vnanja gornja maha, vnanji gornji udarec, prežo menjati nazaj — gornji udarec (na mestu), vnanji gornji udarec s $\frac{1}{1}$ obr. v d. — notranji gornji mah, notranji gornji udarec s $\frac{1}{1}$ obr. v l. — gornji bod (z izpadom z d. naprej) — notranji gornji mah, notranji gornji udarec, prežo menjati s $\frac{1}{2}$ obr. v l. v prežo z d. spred in pripravo za vnanji udarec.

Razlaga k I. sestavi.

Iz priprave za vnanji udarec izvršimo dva vnanja gornja maha na mestu, pripojivši neposredno vnanji gornji udarec, ki je sličen predidocima, samo da nadaljujemo po izvršenem udarcu s palico vodoravno krožno pot na desno, a v tem menjamo prežo nazaj; in ko je dospela palica za glavo, jo urno sklopimo navpično dol, roka pa preide v položaj vzorčno skrčito not, pest

za glavo. S tem smo dospeli v pripravo za gornji udarec. (Štej: 1, 2, 3.)

Izvršivši gornji udarec na mestu, pri katerem ostavimo palico tam, kjer si mislimo glavo nasprotnika, nadaljujemo gib vodoravno na levo v pripravo za vnanji udarec. Ta vnanji gornji udarec je vezati s $\frac{1}{4}$ obr. v d. na petah v trenutku, ko nadaljujemo vodoravni krož. gib na desno ter ostavimo palico za glavo v pripravi za notranji gor. udarec, v preži z d. spred v novi strani. (Štej: 4, 5.)

Smo li izvedli notranji gornji mah in nato notranji gornji udarec, ki ga nadaljujemo z vodoravnim krož. gibom na levo, in pa $\frac{1}{4}$ obr. v levo na petah v prežo z l. spred, ostavimo palico za trenutek v položaju, ki odgovarja za udarec na l. lice. Na to, v neposredni zvezi, skrčimo d. odročno dol, pest vstric rame, s palico pa preidemo v položaj naprej ravno, t. j. v pripravo za gornji bod. (Štej: 6, 7.)

Z izpadom z d. naprej izvršimo gornji bod vodoravno naprej, koji položaj je trenoten, vsled česar preidemo, z odzivom z d. nogo nazaj za dolžino stopala, v prežo z d. spred, sočasno pa z vodoravnim krožnim gibom palice na d. v pripravo za notranji udarec. (Štej: 8.)

Na to izvršimo notranji gor. mah, kateremu sledi notranji gornji udarec v zvezi s $\frac{1}{2}$ obr. v l. na l. peti in s prehodom v prežo z d. spred v novo stran, nadaljujoč s palico krož. gib na l. v pripravo za vnanji udarec. (Štej: 9, 10.)

Iz tega položaja izvajamo isto sestavo v novo stran. Na koncu četrtega izvajanja preidejo vsi telovadci brez posebnega povelja v odmor; pri tem mahujemo s palico izza tilnika naprej dol in jo opremo v poševnem položaju s priročenjem desne pred seboj ob tla. Na povelje: »Pozor« preidejo telovadci v predpisani položaj za prih. sestavo. Isto velja tudi za nadaljne sestave.

II. sestava.

Vnanji gornji mah, vnanji spodnji mah s počepom, vnanji gornji udarec, prežo menjati naprej — dva bočna maha gor, spodnji bod (z izpadom z d. naprej), $\frac{1}{4}$ obr. v l. v pripravo za gornji udarec — gornji udarec (z izpadom z d. naprej), notranji gornji mah, notranji spodnji mah s počepom, notranji gornji udarec, prežo menjati nazaj — notranji bočni udarec, prežo menjati naprej s $\frac{1}{2}$ obr. v d., priprava za vnanji udarec.

Razlaga k II. sestavi.

Iz priprave za vnanji udarec izvršimo vnanji gor. mah na mestu; v trenutku, ko smo dovršili $\frac{3}{4}$ krožnega giba in se torej nahaja palica pred telesom, se vzravnavamo in prisunemo l. nogo v spetno stoji, dovršivši med tem zadnjo četrtno krož. giba. Temu sledi neposredno počep in istočasni vnanji spodnji mah v naprej-sklonjeni ravnini. V počepu vstrajamo le kratko dobo in to samo do konca $\frac{3}{4}$ krož. giba. V zadnji četrtni se vzravnavamo v spetno stoji, na kar sledi vnanji gor. udarec in menjava preže naprej (z l. spred). Slednji udarec ima za cilj d. lice nasprotnika, na katerem mestu zadržimo palico. S tem smo dospeli v pripravo za bočne maha gor, toda brez predgiba. (Štej: 1, 2, 3.)

Iz te priprave izvršimo dva bočna maha gor na mestu, začevši z bočnim mahom gor ob l. strani, kojemu sledi neposredno drugi ob d. strani telesa. Palico ostavimo za trenutek v višini prs nasprotnika ter urno pritegnemo in skrčimo desno odročno dol, pest v palčjem položaju približno 20 cm za d. bokom, s palico pa preidemo v položaj naprej strmo ob d. boku v preži z l. spred, na kar sledi spodnji bod z izpadom z d. naprej, ki ima za cilj trebuh nasprotnika. Izpadu sledi takoj, z odzivom z d. nogo za dolžino stopala nazaj, prehod v prežo z d. spred. in na to $\frac{1}{4}$ obr. v l. na petah v prežo z l. spred. V trenutku, ko dvignemo prste nog (začetek obrata), zasuknemo pest ven, sklopimo palico v bočni ravnini dol in jo nesemo s skrčenjem roke med obratom v položaj na hrbtu navpično dol; roko je v položaju vzročno skrčiti not, pest za glavo. Tako smo dospeli v pripravo za gornji udarec (štej: 4, 5, 6), ki ga izvršimo v zvezi z izpadom z d. naprej. Cilj udarca je teme glave nasprotnika, s čemur je določen položaj roke in palice. Ta položaj je samo trenoten, vsled česar se takoj odrinemo z d. nogo in jo postavimo za dolžino stopala nazaj v prežo z d. spred. Sočasno pa izvršimo s palico vodoravni krožni gib na d. v pripravo za notranji gor. udarec. (Štej: 7.)

Iz te priprave izvršimo notranji gor. mah na mestu; v zadnji četrtni tega pa se odženemo z d. nogo nazaj, da preidemo v spetno stoji. Naslednji notranji spodnji mah izvršimo z naznačenim počepom. Vzravnavava iz počepa in zadnja četrtna tega maha stia v skladu. Na to sledi v neposredni zvezi notranji gor. udarec na l. lice nasprotnika, s povratkom v pripravo za notranji udarec (primerjaj udarec in povratek v pripravo z notranjim gor. mahom) in istočasno menjavo preže nazaj z l. spred. (Štej: 8, 9, 10).

Kot zaključek sestave izvršimo še notranji bočni udarec (v višini boka nasprotnika), nadaljujoč takoj krož. gib na l., na kar ostavimo palico v pripravi za vnanji udarec. Istočasno izvršimo s trupom $\frac{1}{2}$ obr. v d. in menjamo prežo naprej tako, da postavimo d. nogo na ono stran, kamor smeri d. bok, t. j. v prežo z d. spred. S tem smo prišli v prvotni položaj s prežo v novo stran. (Štej: 11.)

III. sestava.

Vnanji gornji mah, vnanji bočni mah, vnanji spodnji udarec z umikom z d. nazaj, priprava za spodnji bod (v umiku) — spodnji bod (z izpadom z d. naprej), dva bočna maha dol (v izpadu) — vnanji gornji mah, vnanji bočni udarec s $\frac{1}{4}$ obr. v l. v pripravo za gornji udarec — gornji udarec (na mestu), notranji bočni mah, notranji gornji udarec, prežo menjati nazaj — notranji gornji udarec, prežo menjati naprej s $\frac{1}{2}$ obr. v l., priprava za vnanji udarec.

Razlaga k III. sestavi.

Iz priprave za vnanji udarec izvršimo na mestu vnanji gornji in vnanji bočni mah ter neposredno še vnanji spodnji udarec na desno golen mišljenega nasprotnika. Istočasno z udarcem napravimo umik z d. čimdalje nazaj, brez predklona. Ker je treba umik in udarec dokončati istočasno, moramo pričeti z umikom, čim smo se vrnili z vnanjega bočnega maha v pripravo. Prosti konec palice se ostavi pri tem udarcu: v višini d. goleni nasprotnika. Odtod pritegnemo palico nazaj, desno roko upognemo nekoliko, pest ostavimo kraj d. stegna, palico pa ob d. boku naprej strmo v pripravi za spodnji bod. (Štej: 1, 2, 3.)

Spodnji bod z izpadom z d. naprej izvršimo tako, da po odzivu z d. zapusti palica svoje mesto ob d. boku šele, ko smo že vzravnaní na l. nogi; v tem se obrnemo na istoimenskih prstih v l. in dovršimo izpad z d. naprej ter spodnji bod, ki ima za cilj trebuh nasprotnika. V tem položaju vstrajamo in opišemo s palico ob popolnoma stegnjeni roki dva bočna maha dol, najpreje ob levi in nato ob desni strani roke, vrnivši se tako v prvotno pripravo za bočne mahe. Odtod se odženemo z d. nogo, upognemo levo, na kojoj prenesemo težo telesa, da zamoremo predstaviti stopalo d. noge nazaj za eno dolžino v prežo z d. spred, s palico pa preidemo z vodoravnim krožnim gibom na levo v pripravo za vnanji udarec. Povratek v prežo in pripravo za vnanji udarec dovršimo istočasno. (Štej: 4, 5, 6.)

Iz te priprave izvršimo na mestu vnanji gornji mah in v zvezi vnanji bočni udarec. Pri slednjem ostavimo palico trenutno tam, kjer si mislimo d. bok nasprotnika. V tem položaju zasuknemo d. pest ven, spustimo prosti konec palice dol in med tem, ko izvršimo $\frac{1}{4}$ obr. v l. na petah, pritegnemo desno v položaj vzročno skrčiti not, pest za glavo, palica na hrbtu navpično dol, t. j. priprava za gornji udarec v preži z l. spred. (Štej: 7, 8.)

Gornji udarec na glavo mišljenega nasprotnika izvršimo na mestu ter nesemo palico iz tega položaja čim najhitreje v vodoravni ravnini na desno za glavo ravno. To pripravo je samo trenutno naznačiti in takoj nadaljevati z notranjim bočnim mahom, v višini levega boka nasprotnika ter z notranjim gornjim udarcem ki ga je spojiti z menjavo preže nazaj, v prežo z d. spred. Pri tem udarcu je namreč palico zopet prenesti v vodoravni legi čez glavo v pripravo za notranji udarec. (Ta udarec s povratkom v pripravo za notr. udarec je skoraj enak z istostranskim mahom. Razlika je pa ta, da se mora udarec s povdarkom naznačiti, dočim je pri mahu cel krožni gib brez prekinjenja ali s kakšnim povdarkom izvršen). (Štej: 9, 10, 11).

Na to sledi še notranji gornji udarec spojen s $\frac{1}{2}$ obr. v l. na l. peti in z odzivom d. noge, menjajoč tako prežo naprej z d. spred. Desno nogo postavimo torej v ono stran, kamor je pred tem smeril l. bok. Palica opiše pri tem cel vodoravni krog na l. do priprave za vnanji udarec. Menjava preže in udarec morata biti dokončana istočasno. Sestava se izvaja nato v novo stran.

IV. sestava.

Gornji udarec (na mestu) s $\frac{1}{4}$ obr. v l. v pripravo za gornji udarec — gornji udarec (na mestu), prežo menjati naprej — notranji bočni mah, notranji gornji udarec s $\frac{1}{4}$ obr. v l. v zagib in pripravo za gornji bod — gornji bod s predgibom, dva bočna maha dol v predgibu, vnanji spodnji mah s počepom, vnanji bočni mah v spetni stoji, vnanji gornji udarec, prežo menjati naprej (d. spred) — notranji gornji udarec s $\frac{1}{2}$ obr. v l., prežo menjati naprej v pripravo za gornji udarec.

Razlaga k IV. sestavi.

Na povelje »Pozor!« preidemo v pripravo za vnanji udarec, ki je le prehodna, kajti dvigniti je še pest za glavo in spustiti prosti konec palice tik telesa zadaj dol v položaj: »palico na hrbet navpično dol«, t. j. v pripravo za gornji udarec. Iz te izvršimo gornji udarec na mestu, ostavimo palico za trenutek v višini

glave nasprotnika, nato zasuknemo pest v dlani položaj, spustimo palico dol in se obrnemo na petah za $\frac{1}{4}$ obr. v l. ter dvignemo pest za glavo. Tako smo dospeli zopet v pripravo za gornji udarec in to v preži z l. spred. (Štej: 1.)

Temu sledi brez presledka gornji udarec v nasprotno stran tudi na mestu in med tem ko menjamo prežo naprej (d. spred) izvršimo s palico vodoravni krožni gib na d. v pripravo za notranji udarec. (Štej: 2.)

Sledi notranji bočni mah in notranji gornji udarec s $\frac{1}{4}$ obr. v l. na petah. Glej razlago v I. sestavi, 7. doba. Istočasno s pripravo za gornji bod je še izvršiti zagib; l. nogo iztegnemo ter prenesemo težo telesa na skrčeno d. nogo. Trup mora biti vzravnana, prsa naprej obrnjena. (Štej: 3, 4.)

V tem položaju vztrajamo le toliko časa, da je naznačena priprava. Takoj nato napnemo d. nogo, prenesemo težo telesa na skrčeno l. z vzravnanim trupom, t. j. predgib, istočasno sunemo z roko naprej, tako da doseže gornji konec palice ono mesto, kjer se nahaja glava mišljenega nasprotnika. Desna pest je v mezinčjem položaju. Ker smo na ta način neposredno dospeli v pripravo za bočne mahe, nadaljujemo takoj v predgibu z bočnim mahom dol ob l. strani, kojemu sledi bočni mah dol ob d. str. telesa, ki ga končamo v položaju, enakim v začetku mahov. Odtod nesemo palico v loku vodoravno na l. v pripravo za vnanji udarec z istočasno vzravnavo na levi in prisunkom d. noge v spetno stoji. Iz tega položaja, ki ga je tudi treba samo naznačiti, izvršimo hipni počep z vnanjim spodnjim mahom. V zadnji četrtini tega maha se vzravnamo v vzpon, v kojem izvršimo vnanji bočni mah (na mestu) in slednjič vnanji gornji udarec z istočasno menjavo preže naprej (d. spred); palica se pri udarcu ne ustavi, nego nadaljuje v enem in istem mahu svojo vodoravno krožno pot na d. do priprave za notranji udarec. Tudi v tem položaju vztrajamo samo trenotno ter zaključimo sestavo z notranjim gornjim udarcem tako, da preleti palica celo vodoravno krožno pot na l. do priprave za gornji udarec. Z udarcem spojeno izvršimo $\frac{1}{2}$ obr. v l. na istoimenski peti in menjamo prežo naprej (d. spred) v novo stran. (Štej: 6, 7, 8, 9, 10, 11.)

Na koncu četrtega izvajanja te sestave preidemo v pripravo za vnanji udarec (torej ne za gornji udarec), ker sledi temu še prehod v prežo s palico. (Štej: 12.) Je torej paziti, ker se to vrši samo ob zaključku nastopa, v istem tempu brez posebnega povelja. Šele za prehod iz preže v spetno stoji izda vodja od-

delka povelje: »V spetno stojo, palico k d. rami navpično — zdaj!«, na kar preidemo z odzivom d. noge v prvotno stojo.

Proste vaje za ženski naraščaj na VII. vsesokolskem zletu v Pragi l. 1920.

Vsak del se vadi 4 krat.

Temeljna postava: spetna stoja, priročiti, dlani odprti, prsti napeti, palec ob prstih. Kjer ni posebej označeno, so lehti napete ter se izvajajo gibi po najkrajši poti.

Kjer sta roki ob boku, sta vedno hrbta rok obrnjena naprej, prsti upognjeni smere navzad; roki opiramo s hrbti ob boka. Priroči se vedno brez tleska; čim se roka dotakne krila, obstane mirno v položaju priročanja ter vztraja ob njem brez nihanja. Vaditi je živahno in gibčno, trup in glava po koncu.

Rimske številke značijo posamezne takte, arabske pa dobe taktov.

I. del.

- I. 1. Stoja izkoračna v desno stran (odročiti — h. p. pogled na levo),
2. drža v stoji in odročanje z levo, desna čelni krog navzdol,
3. s prenašanjem teže telesa na l. nogo $\frac{1}{2}$ obrata na l. v stojo zanožno z d. vzročiti — h. p., desna z lokom navzdol (spojeno s prejšnjim krogom), pogled navzgor,
4. drža.
- II. 1. s prisunkom d. spetna stoja, predročiti — h. p., predklon globoko, da se prsti rok dotikajo prstov nog, kolena izprožena (trup se potegne nekoliko nazaj), pogled na roki,
2. vzklon, predročiti — p. p.,
3. odročiti — dl. p.,
4. priročiti.
- III. takt = I. v nasprotno stran.
- IV. 1. s prisunkom l. spetna stoja, predročiti, predklon kakor v II. taktu,
2. vzklon odročiti — dlanji pol.,
3. priročiti,
4. drža.

Meddoba (pri štetju jo označimo z »in«) odročiti dol, hrbta naprej.

- V. 1. korak z levo naprej, koncem dobe poskok na levi nogi, skrčiti prednožno desno, koleno v pravem kotu s stegnom, narti in prsti smere k tlom — z loki pod najkrajšo potjo predročiti not — h. p. — desna nad levo, lehti v komolcu na lahko upognjeni (roki prekrižani v zapestju),
2. korak z desno naprej in poskok na desni, kakor v 1. dobi, toda v nasprotno stran z loki pod najkrajšo potjo odročiti — h. p. (na znaku).
3. roki ob bok, z dvema poskokoma (nizkima) $\frac{1}{4}$ obrat v levo na mestu (na znaku) najprvo $\frac{1}{2}$ obrata v 1. na levi nogi potem $\frac{1}{2}$ obrata v 1. na desni nogi,
4. tretji poskočni koraček na znaku.

Meddoba »in« odročiti dol — hrbta navzgor.

- VI. 1. in 2. = V. 1. in 2. z razliko, da je prvi korak z desno, drugi z levo.

3. roki ob bok, dva topota na prvotnem znaku z levo, z desno (menjaje brez obrata),

4. tretji topot z levo — suniti dol.

VII. takt = kakor I. brez izpremembe.

- VIII. 1. s prisunkom desne v spetni vzpon, počep (kolena skupaj, trup pokoncu) predročiti — p. p.

2. vzravna v vzponu, odročiti — dl. p.

3. spetna stoja, priročiti,

4. drža.

II. del.

Šestnajst taktov $\frac{3}{4}$; valček.

- I. 1. korak z levo naprej, predročevati na levo,
2. na koncu predročanja do vodoravnega položaja, roki sklopiti, vzpon na levi nogi, prednožit z desno zmerno (nizko), pogled na roki,
3. sputiti levo nogo na celo stopalo, roki vzravnat z mirnim pogibom do predročanja dol,

II. = I. v nasprotno stran, roki z dolnim lokom do predročanja v desno.

III. 1. 2. 3. roki v bok, tri drobne (kratke) skoke naprej v vzponu (l., d., l.).

IV. 1. izkoračna stoja z desno naprej do zmerne stoje zanožno z levo, (leva v kolenu upognjena, kolena skupaj), desna

roka v drži, z levo skozi odročenje (hrbtui pol) vzročiti uločeno, dlan zgoraj je obrnjena vodoravno not, zaklon, pogled čez desno ramo na peto leve noge.

2. 3. drža.

V. 1. priročiti (z levo skozi odročenje), korak z levo nazaj, mazični položaj (hrbta rok proti sebi),

2. skrčit odročno, lehti zmerno naprej, spodnje lehti pred prsi, roki v višini ramen, prsti se dotikajo, vzpon na levi nogi, prednožiti nizko z desno.

3. vzročiti zmerno not, prsti rok se dotikajo, spustiti levo peto na tla (v celem taktu se dviganje rok do vzročnja ne prekine), pogled gor.

VI. = V. v nasprotno stran,

VII. 1. 2. 3. Skozi odročenje, odročiti dol, hrbet roke zgoraj, roki obrnjeni stran, vodoravno, tri drobne skoke nazaj (l. d. l.), pogled na desno roko.

VIII. 1. z vzponom in prisunkom desne do spetne stoje na znaku, priročiti,

2. }
3. } drža.

IX. 1. mali odkorak z levo vstran, odročiti palčji položaj in spojeno:

2. skozi prednoženje z desno, počep prednožno z desno not, odklon v desno (desna noga in trup v eni črti), tlesk z rokama pred levim bokom (desno predlaket z gornjim lokom) obe roki v komolcih zmerno upognjeni, pogled na prste desne noge (1. in 2. doba spojeno, v odročnju ni drže)!

3. drža.

X. = IX. vzravnava in nasprotno odkorak v desno stran na 2. 3. kot takt IX. 2. 3.

XI. 1. vzravnava, vzklon, roki v bok, z nizkim poskokom zmerni počep prednožno z desno, trup vzravnani;

2. vzklon, z nizkim poskokom izmena postoje v počep prednožno z levo,

3. vzklon, z nizkim poskokom izmena postoje v počep prednožno z desno,

XII. 1. vzravnava v skrižno stojo z desno spredaj in $1\frac{1}{2}$ obratom v levo, konča se na prstih leve noge in prisunkom desne:

2. vzpon,

3. priročiti, spetna stoja.

XIII. in XIV. = I. in II. brez izmene,

XV. 1. 2. 3. odročiti (levo z dol. lokom, roki vzravnani, tri drobne, nizke skoke nazaj v vzponu l, d, l) na znak, pogled na desno.

XVI. 1. z vzponom in prisunkom desne noge spetna stoja, priročiti.
2. 3. drža.

III. del.

Osem taktov $\frac{1}{4}$.

- I. 1. izpad v desno stran, trup vzravnani, skozi odročenje uloženo uzročiti hrbet zgoraj, pogled na desno roko, skrčiti zaročno z l, sprednja leht vodoravno na križu, hrbet zadaj na d. boku, prsti upognjeni,
2. vzravnava, s prisunkom d. vzpon v spetni sloji, desna drža, leva skozi priročenje in odročenje uloženo uzročiti hrbet zgoraj,
3. in 4. = 1. in 2. v nasprotno stran, d. po odročenju skrčiti zaročno.
- II. 1. z dvema nizkima poskokoma na levi in desni nogi $\frac{1}{2}$ obrata na levo — po najkrajši poti odročiti — h. p. — pogled na d.
2. z dvema daljšima poskokoma zopet $\frac{1}{2}$ obrata na levo v spetno stojo, drža lehti in pogleda,
3. upogniti odročno, roki pred rameni — hrbti zgoraj, pogled premo,
4. mahniti v stran, h. p.
- III. 1. drža rok, zasuk trupa na d. za 90° pogled na desno roko,
2. drža rok, zasuk trupa nazaj za 90° pogled premo,
3. drža rok, zasuk trupa na l. za 90° , pogled na levo roko,
4. drža rok, zasuk trupa nazaj za 90° , pogled premo,
- IV. 1. priročiti, stoja skrižna z d. spredaj, $\frac{1}{4}$ obrat na levo,
2. vzpon, po skrčenju odročno, prsti sklopljeni ter tik ob telesu, suniti navzgor, pogled navzgor in
3. spojeno in polagoma po odročenju priročiti, spetna stoja,
4. drža.
- V. 1. po odročenju skrčiti odročno, roki za glavo, prsti na tilniku: a) dlani spredaj koraček z. d. v stran, b) koraček z levo za desno v vzponu,
2. a) koraček z d. v stran, b) nizki poskok na desni, z malim lokom ven prednožiti z l. nož,
3. in 4. = 1. in 2. toda obratno ter na prvotni znak.

- VI. 1. mahnuti v stran, roki vzravnani, dlani spredaj, dva koračka naprej v vzponu: desna, leva.
2. drža lehti, a) koraček z desno naprej, b) poskok na d., prednožiti z levo not,
3. roki ob bok, dva topota na znaku: z levo, z desno,
4. tretji topot z levo, suniti navzdol.
- VII. 1. Izpad v d. stran trup vzravnana, vzročiti ven z d., odročiti dol z l., lehti v eni premi (za 45° odklonjeni), h. navzgor, pogled na d. roko,
2. vzravnava, s prisunkom d. spetna stoja, priročiti,
3. in 4. = 1. in 2. obratno.
- VIII. 1. stoja skrižna z d. spredaj 1 1/2 obrata v l. v vzpetni vzpon,
2. vzpon visoko, po odročenju vzročiti, p. p. (odroči se šele po dokončanem 1 1/2 obratu, pogled navzgor.
3. spetna stoja, po predročenju priročiti.
4. drža.

IV. del.

Mazurka.

- I. 1. Korak z desno naprej, odročiti (hrbtini),
2. korak v levo naprej, vzročiti ven (hrbtini),
3. korak z desno naprej na znak, vzročiti (palčji) pogled gor (koraki v zmernem vzponu, gibi rok spojeni, neprekinjeni).
Meddoba : (in) v vzročanju se konci prstov dotaknejo, 1/1 obrat v desno na prstih desne noge, po obratu zanožiti z levo.
- II. 1. Opora klečno levonožno, skozi odročenje se prsti rok dotaknejo tal v širini ramen, desna na zunanji strani prstov desne noge,
2. drža,
3. drža.
- III. 1., 2., 3. Skozi vse tri dobe polagoma vzravnana in vzklon do zanožne stoje z levo, roki dvigati pred telesom do odročnega skrčenja, prsti se dotikajo ramen.
- IV. 1. Mahnuti v odročenje (dlanji), zaklon, pogled na desno.
2. drža,
3. drža.
- V. 1. Vzklon, korak z levo naprej, priročiti (mazinčji) hrbta rok obrnjena proti sebi,

2. korak z desno naprej, skrčiti odročno, lehti zmerno naprej roki v višini ramen, prsti spojeni tesno pred telesom.
 3. korak z levo naprej na prvotni znak, suniti v vzročenje, roki vodoravno not, prsti spojeni, pogled gor. (Koraki v zmernem vzponu, gibi rok neprekinjeni). Meddoba (in) $\frac{1}{4}$ obrat v levo na prstih leve noge, zmerno zanožiti z desno.
- VI. 1. Počep zanožno z desno, skozi odročenje, odročiti dol, dlan spredaj, trup, desna noga (napeta) v eni črti,
2. drža,
 3. drža.
- VII. 1., 2., 3. Skozi vse tri dobe polagoma vzravna do stoji zanožno z desno skozi odročenje vzročiti ven (hrbtni).
- VIII. 1. Zaklon, vzročiti upognjeno (palčji) roki v topem kotu, pogled na dlani,
2. drža,
 3. drža.
- IX. 1. Vzklon, $\frac{1}{4}$ obrata v levo na prstih leve noge, skozi odročenje roki v bok (pred obratom) korak z desno naprej ven, (v smeri proti prvotnem znaku),
2. preskok na levo nogo, leva peta odrine desno nogo do prednoženja ven (prsti napeti),
 3. vskok na levi nogi, upogniti prednožno ven z desno, prsti noge (nart) za kolonom leve noge.
- X. 1. in 2. = 1. in 2. v prejšnjem taktu,
3. poskok z desno naprej ven na znaku in $\frac{1}{4}$ obrata v levo in stoja skrižna z levo zadaj (leva za desno), koleno leve noge je upognjeno naprej ven, stopalo navpično na zemljo, konec prstov je za polovico stopala vnanje strani desne pete (do stoji skrižno se preide po doskoku desne noge).
- XI. 1. $\frac{1}{4}$ obrata v levo na prstih leve noge in:
- XI. in XII. = IX. in X. nasprotno na prvotnem znaku (brez $\frac{1}{4}$ obrata).

V 3. dobi XII. takta končamo $\frac{1}{4}$ obrata v desno.

- XIII. 1. Korak z desno v stran s topotom, suniti dol in odročiti z desno (roka v pest, hrbet gor), leva v bok, drža,
2. skrižna stoja z levo zadaj (kakor v tretji dobi X. takta) vzročiti ven z desno, odklon v levo tako, da smeri desna roka navpično gor, (roka v pesti vodoravno not, hrbet dol, mazinec zadaj, pogled čez levo ramo na koleno leve

noge, trup zmerno zasukan na levo, roka in desna stran telesa silno napeta),

3. drža.

XIV. = XIII. Vzklon in nasprotno. S korakom v stran zopet na prvotni znak, desna roka skozi odročenje v bok.

XV. 1., 2., 3. Vzklon, levo roko skozi odročenje v bok, dvojni obrat v desno s tremi skoki na mestu (1.) desna, 2. leva, 3. desna.

XVI. 1. Topot z levo na mestu, suniti dol v priročenje,

2. drža,

3. drža.

Župne proste vaje za moško deco.

Število sestav: 4.

Temeljna postava: spetna stoja, priročiti (prsti stegnjeni).

Časomerje: 1, 2, 3, 4.

Godba: skladba za proste vaje članov na VII. vsesokolskem zletu v Pragi l. 1920.

I. sestava.

I. 1. Odročiti z l. dl. pol. — vzročiti z d. skozi predročenje, p. pol.,

2. drža,

3. izpad z d. v stran — odročiti, h. pol.,

4. drža.

II. 1. Vzravnava — $\frac{1}{2}$ obr. v l. (na l. peti in d. prstih), zanožna stoja z d. — predročiti, d. z dolnjim lokom, p. pol.,

2. drža,

3. izpad z d. naprej — roke v bok,

4. drža.

III. 1. Vzravnava — $\frac{1}{2}$ obr. v l., razkoračna stoja — predročno skrčiti not (desna nad levo),

2. s prisunkom d. spet stoja — roke drža,

3. vzročno skrčiti not (pred. lehti stikoma) in suniti v stran gor, dl. pol.,

4. drža.

IV. 1. $\frac{1}{2}$ obr. v l. zanožna stoja z d. — predročiti, s priročanjem in potleskom, p. pol.,

2. vzročiti (pogled gori),

3. priročiti s potleskom skozi odročenje — s prisunkom desne spetna stoja,

4. drža.

II. sestava.

- I. 1. Prednožiti z d. (nizko) — zaročiti, p. pol.,
2. zanožna stoja z d. — predročiti,
3. $\frac{1}{2}$ obr. v d. na prstih, razkoračna stoja — odročiti, d. z
dolnjim lokom, p. pol.,
4. drža.
- II. 1. $\frac{1}{2}$ obr. v d., zanožna stoja z l. — predročiti, l. z dolnjim
lokom,
2. drža,
3. klek z l. — roke drža,
4. drža.
- III. 1. Noge drža — vzročiti, p. pol. (pogled gori),
2. vzravnava — zanožna stoja z l. — odročiti, dl. pol.,
3. izstopna stoja z l. (s topotom) v zanoženje z d. — pred-
ročiti dol not (d. na l, stisnjene v pest),
4. drža.
- IV. 1. Vzročiti not (skrižema v zapestju) — $\frac{1}{2}$ obr. v d. na prstih
— odnožna stoja z l.,
2. skozi odročenje priročiti s potleskom — s prisunkom leve
spetna stoja,
3. drža,
4. drža.

III. sestava.

- I. 1. Izstopna stoja z d. v zanoženje z l. — odročiti, h. pol.,
2. celi obr. v l. na prstih, prednožna stoja z l. — roke drža,
3. drža,
4. drža.
- II. 1. Zanožna stoja z d. s prenosom teže telesa na l. nogo —
priročiti s potleskom,
2. izpad z d. naprej — predročiti gor z d. — zaročiti z l.
(roke in trup v premi),
3. drža,
4. drža.
- III. 1. Vzravnava — $\frac{1}{2}$ obr. v l. na prstih — s prisunkom z d.
počep — predročiti s priročenjem, p. pol.,
2. drža,
3. čepna opora z d. zunaj, odnožno z l. — odročiti z l., h. pol.
(po najkrajši poti in v pravem kotu s trupom, pogled na l. r.)
4. drža.

- IV. 1. $\frac{1}{2}$ obr. v d. — s pritegom l. čepna opora zunaj,
2. vzravnava v spet. stojo — odročiti, h. pol.,
3. priročiti,
4. drža.

IV. sestava.

- I. 1. Predročiti, p. pol.,
2. izpad z d. naprej — predročiti gor, z bočnim krogom dol (pričeti je z rokami),
3. vzravnava — prednožna stoja z d. not (skrižno) — s čelnimi loki not odročiti, p. pol.,
4. drža.
- II. 1. $1\frac{1}{2}$ obr. v l. — zanožna stoja z d. — roke drža,
2. klečna vzpora z d. tik l. stopala, zunaj,
3. klečna vzpora — odnožno z l.,
4. drža.
- III. 1. Ležna vzpora z rokami,
2. drža,
3. drža,
4. drža.
- IV. 1. Čepna vzpora,
2. vzravnava — vzpon — vzročiti skozi priročenje,
3. spetna stoja — z odročenjem priročiti,
4. drža.

Okrajšave: d. = desna, l = leva, p. pol. = palčji položaj, dl. pol. = dlanji položaj, h. pol. = hrbtni položaj, r. = roka, obr. = obrat, spet. = spetna.

Proste vaje ženske dece.

Vaje se izvajajo na godbo čeških vaj za moški naraščaj za leto 1920 v sledeči razvrstitvi:

1. vaja se izvaja na godbo	2. vaje
2. " " " " " "	1. "
3. " " " " " "	4. "
4. " " " " " "	3. "

Vsaka vaja se izvaja štirikrat. Vaditi je živahno, trup in glava pokoncu.

Temeljna postava: spetna stoja, priročiti.

Rimske številke značijo takte, arabske številke dobe taktov.

I. vaja.

- I. 1. Odročiti levo, hrbtni položaj,
2. „ desno, hrbtni položaj,
3. predročili (po najkrajši poti), hrbtni položaj,
4. drža.
- II. 1. odročiti levo, hrbtni položaj,
2. „ desno, hrbtni položaj,
3. priročili,
4. drža.
- III. 1. pol obrata v levo, (na peti leve in na prstih desne) do zanožne stoje z desno — odročiti, dlani zgoraj,
2. prinožili z desno — roke drža,
3. potlesk z rokama v vzročanju (dlani se nad glavo sprime, prsti napeti, v komolcih malo pokrčeno),
4. drža.
- IV. 1. odročili, hrbtni položaj,
2. drža,
3. počep — (prav majhen, z neznatnim pokrčenjem kolen) — roke drža.
4. vzravnavna — priročili.

II. vaja.

- I. 1. Roki v bok (roke opiramo z dlanjo ob boka, prsti spredaj — odklon v levo (ne prefirano velik),
2. vzklon — roke drža,
3. odklon v desno — roke drža,
4. vzklon.
- II. 1. Čepna vzpora — (prsti rok se dotikajo tal v širini ramen nekoliko pred prsti nog) — pogled dol (glava je nagnjena k tlom),
2. zaklon z glavo — pogled naprej,
3. v spetno stoji — vzklon z glavo — priročili,
4. drža.
- III. 1. skrčiti prednožno desno in jo oklenili z obema rokama pod kolenom (noga je skrčena v kolenu v pravem kotu, prsti nog smere k tlom — prsti rok so sklenjeni),
2. majhen poskok na levi nogi (poskok je izvajati točno na mestu),
3. majhen poskok na levi nogi,
4. „ „ „ „ „

- IV. 1. Pol obrata v levo na prstih leve noge do odnožne stoje z desno — po najkrajši poti odročiti, hrbtni položaj,
2. zamahniti z rokama najprej do odročanja dol, nato do odročanja gor (ta zamah naj se izvaja hitro in vezano) ter spojeno,
3. priročiti — prinožiti desno,
4. drža.

III. vaja.

- I. 1. Veliki čelni krog not do odročanja dol in spojeno,
2. potlesk za telesom,
3. potlesk pred telesom (roke prehajajo od zadaj naprej skozi priročenje ven — potlesk se izvrši v višini bokov ob telesu, v komolcu roke malo pokrčene),
4. potlesk pred telesom.
- II. 1. Roke v bok kot v II. vaji I. 1 — počep prednožno z levo,
2. počep prednožno z desno — (menjati s poskokom),
3. prinožiti z desno, vzravna, priročiti,
4. odročiti — hrbtni položaj.
- III. 1. zasuk telesa za 90° na desno — roke drža,
2. " " " 90° na levo (prvotna smer) — roke drža,
3. " " " 90° na levo, roke drža,
4. " " " 90° na desno (prvotna smer) — roke drža.
- IV. 1. Pol obrata v levo (na peti leve in na prstih desne noge) do zanožne stoje z desno — predročiti (po najkrajši poti) — hrbtni položaj,
2. skozi priročenje odročiti hrbtni položaj — majhen predklon (glava in trup v eni smeri) in spojeno,
3. vzklon, priročiti — prinožiti desno,
4. drža.

IV. vaja.

- I. 1. Odročiti z levo — hrbtni položaj — pogled na levo,
2. drža z levo — desna veliki čelni krog not do
3. predročanja hrbtni položaj — pol obrata v levo do zanožne stoje z desno.
4. drža.
- II. 1. predklon, zaročiti — dlani gor,
2. skozi priročenje in predročenje } sodobno vzklon in majhen
3. vzročiti, dlani spredaj } zaklon v lopaticah
4. drža.

- III. 1. vzklon, poklek na desno koleno — z velikimi čelnimi krogi
not — odročiti — hrbtni položaj,
2. mali krožki v zapestju (navzgor) in spojeno,
3. vzročiti — paljčji položaj,
4. mali krožki v zapestju.
- IV. 1. vzravnavo do zanožne stoji — po najkrajši poli odročiti — hrbtni položaj,
2. skrižna stoji z desno pred levo v vzponu cel obrat v levo — roke drža,
3. spelna stoji — priročili.
4. drža.

Tekmovalna snov za župno naraščajsko tekmo l. 1924.

Redovne vaje.

Obvezno za obojni naraščaj v višjem in nižjem oddelku.
Pred izvedbo izžrebane borilne oz. proste vaje :

iz temeljne postavilve: člen v redu (vrstli) v pozoru:

1. Hodom hod (napred stopaj),
2. menjaj korak,
3. čelom nazad (nazad čelom),
4. skrali korak (kraški korak),
5. polni korak (puni korak),
6. desno polu v bok (polu desno),
7. povrat čelom (u vrstu pravo),
8. zavoj desno zavij (na desno zavij za 270°), ravni smer,
9. zastop levo v bok (v red na levo).
10. desno zavij (za 90°), ravni smer,
11. red levo čelom slog (stroj vrstu na levo),
12. prošli razstop od srede zdaj.

Po izvedbi:

13. sestop k sredi zdaj,
14. zastop v desno vbok (red na desno),
15. trkom trk (begom u beg).

Naslop in odstop se izvajata na povelje vrhnik in se znamkujeta kot enota posamezniku in vrstli samostojno po istih načelih kot proste vaje.

Ostala tekma moškega naraščaja.

Krogla, 4 kg težka, v viš. oddelku 7 m 10 točk, v nižjem 6 m 10 točk, v vsakem oddelku za 10 cm manj 1 točka manj. V vsakem oddelku se meče z vsako roko, z vsako roko po 1 poskusni met dovoljen. Znamkuje se aritmelična sreda obeh z vsako roko doseženih m e r.

Skok v daljino, skok v višino in tek: glej Vestnik TO. J. S. S., leto 1922, stran 116, 117.

Borilne vaje s kratko palico: Tekmuje se v eni izžrebani sestavi letošnjih, tukaj objavljenih župnih borilnih vaj s kratko palico na štetje vrhnika. Redovni dohod in odhod se tukaj ne znamkuje, pač pa pri vrstli skladnost v izvedbi borilne sestave.

Za posameznika je dosežnih točk 65 (red. vaje 10, borilne 10, skok v dalj 10, skok v viš 10, krogla 10, tek 10, zgodovina 5), za vrste 408 (redovne 60 in skladnost 10, borilne 60 in skladnost 10, vsak skok, tek in krogla po 60, vedenje itd., vrste pri skokih, krogli in teku skupaj 10, zgodovina 18). Enotne diplome z označbo števila točk, odstotkov in doseženega mesta dobe posamezniki in vrste, ki dosežejo vsaj 75⁰/₁₀₀. V ostalem se smisloma uporablja tekm. red moš. naraščaja na vsesokol. zletu 1922, Vestnik TO. J. S. S., 1922, stran 115 nasl.

Ostala tekma ženskega naraščaja.

Skok v daljino. Mere: viš. oddelek: 2'80 m 2 točki, 2'90 m 4 točke, 3 m 6 točk, niž. oddelek: 2'60 m 2 točki, 2'70 m 4 točke, 2'80 m 6 točk.

Skok v višino. Mere: viš. oddelek: 90 cm 2 točki, 100 cm 4 točke, 110 cm 6 točk, niž. oddelek: 80 cm 2 točki, 90 cm 4 točke, 100 cm 6 točk.

Vse ostalo nalično kot „Skok v daljino“ v Vestniku TO. J. S. S., 1922, str. 120.

Tek. Glej TO. J. S. S., 1922, str. 120, „Tek“.

Za posameznice je doseženih točk 53 (redovne, proste, vsak skok in tek po 10, zgodovina 3), za vrste 348 točk, (redovne in skladnost ter proste in skladnost po 70, skoka in tek po 60, vedenje itd. pri skokih in teku skupaj 10, zgodovina 18). Vse ostalo kot pri moškem naraščaju.

Zgodovinski izpit pri tekmi obeh naraščajev.

A. Vprašanja.

1. Kje, kdaj in od koga je bilo ustanovljeno prvo Sokolsko društvo? Odgovor glej: Sokolič leto 1923, str. 23, 44, Slov. Sokol 1912 str. 9.

2. Kratek životopis Tyršev. Odgovor glej Sokolič 1919 str. 44, 1923 str. 86, 117, knjižica Miroslav Tyrš.

3. Tyršev pomen za Sokolstvo. Odgovor: kot pod 2. in Slov. Sokol 1912, Sokol 1919 str. 177.

4. Jindřich Fügner. Odgovor glej Sokolič 1919 str. 81, 1922 str. 149, 1923 str. 85.

5. Pregled razvojnih dob slovenskega Sokolstva. Odgovor: I. doba od 1862 do 1895: ustanovitev „Južnega“ in ljubljanskega Sokola in drugih društev n. pr. mozirskega, celjskega in zagorskega društva, pomanjkljivo umevanje sokolske misli in zato zastoje. II. doba od 1895 do 1904: nastop „mlajše struje“ pod dr. Murnikom, uvedba prednj. zborov in udeležitev prave Sokolske misli, II. vsesokolski zlet v Ljubljani. III. doba od 1904 do 1919: razmah po zletu 1904, ustanovitev Zveze in žup, mednarodne tekme, ustavitev med vojno, prehod v jugoslovansko Sokolstvo.

6. I. razvojna doba. Odgovor: Poleti 1862 so se pričele v Ljubljani, zlasti med člani Čitalnice in Matice Slovenske priprave za ustanovitev telovadnega društva po vzorcu praškega tel. društva. Jeseni 1863 ustanovni obč. zbor, ime društvu: „Južni Sokol“. Pričelo se je takoj s telovadbo, urejevalo slovensko nazivlje, Južni Sokol in Slov. Matica sta izdala „Nauk o telovadbi“, spisal Fran Levstik. Vsled spopada z Nemci je vlada 1867. Južnega Sokola razpustila, nakar se je ustanovil l. 1868 „Ljubljanski Sokol“, ki obstoji še danes in je Matica slov. Sokolstva. V šestdesetih letih ustanovljena društva, oz. podružnice v Kranju, Vipavi, Postojni se niso držala, pač pa po l. 1880 ustanovljena društva n. pr. Mozirje, Celje, Zagorje itd. Telovadilo se je brez sistema ali pa po nemškem sistemu, posamezniki so se izurili do vrhunške stopnje, redne in sestavne vadbe ni bilo. Ljubljanski Sokol je imel tudi naraščaj. Sokolska misel se je umevala večinoma le kot narodnostna bojna misel, v tem pogledu so društva mnogo storila za narodnostno probudo (izletji, udeležba na

„laborih“). Ljublj. Sokol je dal povod za ustanovitev Zagrebškega Sokola. Ob 25-letnici Ljublj. Sokola se je vršil l. 1888 l. slov. vsesokolski zlet v Ljubljani, sodelovalo je 5 slovenskih in 2 hrvaški društvi.

7. II. razvojna doba. Odgovor: Preokret z uvedbo sestavnega dela po Tyrševih načelih začenja okrog 1893 v Ljubljani pod vplivom čeških Sokolov Petrika in Bloudka in pod vodstvom dr. Murnika. L. 1896 ustanovi dr. Murnik pri ljublj. Sokolu vadiateljski zbor, ki je po hudih bojih prišel do pripadajočega mu vpliva. Posebno marljivo so sodelovali srednješolski dijaki n. pr. Bojko Hacin, Vilko Bukovnik, Evgen Sajovic, Janko Šavnik itd., ki so raznesli pravo sokolsko seme. Novi struji se je ugovarjalo, da „ni primerna za slovenske razmere“. Popolno odločitev v korist nove struje je prinesel II. slov. vsesokolski zlet v Ljubljani 1904, ki je s češko pomočjo sijajno uspel. V tej dobi so bila ustanovljena društva n. pr. Brežice, Ljutomer.

8. III. razvojna doba. Odgovor kot na vprašanje 7 str. 10 „Snov za župno tekmo 1923“ s pristavkom, da je slovensko sokolstvo po prevratu v celoti prešlo v jugoslovansko Sokolstvo in da se je Slovenska Sokolska Zveza vsled tega l. 1919 razšla.

9. Ustanovitev in razvoj hrvaškega Sokolstva. Odgovor glej: Slov. Sokol 1911 str. 45, Vestnik župe Ljubljana I. 1915 str. 149.

10. Ustanovitev in razvoj srbskega Sokolstva. Odgovor kot na vprašanje 9 str. 10 „Snov za župno tekmo 1923“.

11. Kakšni so bili stiki med slovenskim, hrvaškim in srbskim Sokolstvom pred vojno? Odgovor kot na vprašanje 10 str. 10/11 „Snov za župno tekmo 1923“.

12. Dr. Viktor Murnik. Odgovor glej Sokolič 1922 str. 11.

13. Ustanovitev Jugoslovanskega Sokolskega Saveza. Odgovor glej Jugoslovanski Sokolski koledar 1921 str. 57 s pristavkom, da se imenuje savez od mariborske skupščine 1920 „jugoslovanski“ in da je štel l. 1923 26 žup z okrog 400 društvi, to pa po celi kraljevini in Sev. Ameriki.

14. Kaj pomeni jedinstveno Sokolstvo v jedinstveni domovini? Odgovor glej Sokolič 1922 str. 4.

15. Dr. Ivan Oražen. Odgovor glej Sokolič 1921 str. 50.

16. Kako telovadno organizacijo imajo Bolgari? Odgovor kot na vprašanje 12 str. 11 „Snov za župno tekmo 1923“.

17. Ustanovitev češkega Sokolstva. Odgovor glej Sokolič 1925 str. 23, 44.

18. Razvoj češkega Sokolstva. Odgovor glej Slov. Sokol 1912 str. 9 naslednje s pristavkom, da je s češkim združeno od prevrata tudi slovaško Sokolstvo v československi obci sokolski, ki šteje nad 50 žup in nad 3000 društev.

19. Dr. Josip Scheiner. Odgovor glej Sokolič 1921 str. 117.

20. Dr. Jindřich Vaníček. Odgovor glej Sokolič 1921 str. 177, 1924 str. 22.

21. Zveza slovanskega Sokolstva. Odgovor kot na vprašanje 15 str. 11 „Snov za župno tekmo 1923“.

B. Pravidnik.

Glej pravilnik za župno tekmo članov 1923, „Snov za župno tekmo 1923“ str. 5 z naslednjimi spremembami: vprašanj je 21 samo iz sokolske zgodovine, vsak tekmovalec dobi samo po 1 vprašanje, katero si sam izžreba, za naraščajnike se postavi 1 ali več komisij izmed članov župn. prednj. zbora, tehn. odbora in prosv. odseka, za naraščajnice 1 ali več komisij izmed članic župn. prednj. zbora, prosv. odseka ali teh. odbora, v pomanjkanju sodnic se smejo pritegniti sodniki, sodnike in sodnice določi tehnični odbor, ugovora proti osebi sodnika ali sodnice od strani tekmovalcev ali tekmovalk ali pritožbe proti podeljeni znamki ni.

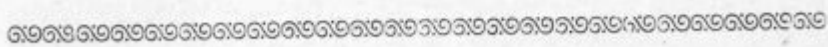
Iz starešinstva.

Konstituiranje starešinstva. Prosvetni odsek je prevzel br. dr. Hrašovec, fajništvo br. Čepin, blagajno br. Witawsky, zapisnik br. Šašel, matico br. Kramer, upravništvo župn. Vestnika br. Jerin. — Ker bo Savez svoje okrožnice objavljaj odslej v Sok. Glasniku in ker je naročitev tega lista obvezna, odpade razglaševanje saveznih okrožnic po župi in se bratje društveni činovniki opozarjajo na to spremembo s pozivom, da pazno čitajo Sok. Glasnik.

Župna blagajna. Kot znano, imajo vsa društva prispevati 10% od dobička vseh društvenih prireditve v župno blagajno. Pod prireditvami se razumevajo telovadne akademije in nastopi, gledališke predstave, tombole, veselice itd. Radi tega se predpisuje vsem bb. društvom, da imajo prijaviti vse društvene prireditve najmanj 1 teden vnaprej župn. starešinstvu.

Župni porez znaša v letu 1924. po Din 4:50 za osebo, poškodbeni fond Din —50. Društva se pozivljajo, da pravočasno prično s pobiranjem teh prispevkov. Savezni prispevek se določi na letošnji savezni skupščini, sliši se pa iz zanesljivih virov, da ostane pri starem, to je Din 5—.

Prosvetni odsek. Ker so poročila društev o letošnjih občnih zborih pomanjkljiva, se vsa bb. društva pozivljajo, da prijavijo do 1. aprila župn. prosv. odseku: ime načelnika in članov, delovni načrt za tekoče leto, izvestje o delovanju za preteklo leto. Pri tem naj društva izrecno in podrobno poročajo, kateri organ in na kak način vrši propagando za sokolski tisk in koliko naročnikov imajo društva. Društva se opozarjajo, da je pred dramatikom, petjem itd. obvezen delovni raspored v smislu poročila v Glasniku 1923, št. 3/4, str. 89. Društva imajo z nagovori pred vrsto in s predavanji in razgovori pri članskih sestankih, oz. s posebno idejno šolo predvsem seznaniti članstvo z vprašanji, ki bodo predmet sklepanja na saboru ter pripraviti naraščaj in članstvo na idejni izpit pri tekmah. Prosvetni odseki se morajo uživeti, pričakujemo točnih prijav. Snov za delo najdemo v lanski brošuri »Snov za župno tekmo« in v Sokolskem Glasniku, posebno letnik 1923, str. 92, 177.

Iz tehn. odbora

Konstituiranje župn. prednj. zbora in župn. tehn. odbora za 1924 je razvidno iz poročila v Sok. Glasniku 1924, str. 39. — Glede konstituiranja društv. prednj. zborov se je naročilo z okrožnico št. 46 z dne 16. januarja 1924 društvom, da imajo sklicati čimprej ustan. sejo društvenega predn. zbora in o rezultatih poročati. Doslej smo prejeli to poročilo le od društev Dol, Hrastnik, Konjice, Laško, Šoštanj, Vranksko in Zagorje. Spe prednjaški zbori pri drugih društvih še vedno zimsko spanje? Tudi predpust je medtem že minul.

Zagrebski zlet. Tehn. odbor br. zagrebaske župe nas obvešča, da imajo župe, za katere je zlet obvezen, torej tudi celjska, po možnosti sodelovati z vsemi kategorijami. Br. društva naj torej pravočasno skrbijo za sredstva, da se omogoči naši mladini poset Zagreba. — Proste vaje članic, ki jih je za zagrebski zlet predstavila br. mariborska župa in ki smo jih župnim društvom vposlali, niso prave; prave so natisnjene v Vestniku zagrebske župe 1924, str. 43 naslednje. Naša župa je na tej, milo rečeno, spremembi nedolžna; učiti se seveda prave vaje. Za člane je čas, da začno s tekmovalnimi vajami, ki so natisnjene v Vestniku zagrebske župe 1923 str. 9 decembrske številke in 1924 str. 25 januarske številke. Zagrebski Vestnik naročajte direktno pri zagrebski župi: Zagreb, Senoina ulica 17.

Pripravljalni tečaj za Zagreb se vrši 23., 24. in 25. marca t. l. v Zagrebu. Prijave 8 dni prej tehn. odboru zagrebske župe, Zagreb, Bogovičeva ul. 7, za udeležnike iz celjske župe nam najkasneje do 12. marca. Skupna prehrana in prenočišče 25 dinarjev dnevno.

Tiskovine za četrletna statistična poročila in za prednj. matico (izkaz) so prejela naslednja društva: Celje, Dol, Hrastnik, Konjice, Mozirje, Rogatec, Šoštanj, Trbovlje, Vojnik, Zagorje, St. Jurij, Radeče, Polzela, Rog. Slatina in Žalec. Ostalim društvom se dopošljejo. Opozarjamo, da poteče že koncem tega meseca I. četrletje in da zapade I. poročilo že 10. aprila.

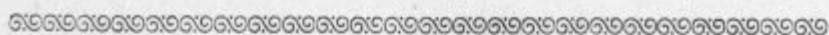
Župni prednj. izpit, ki ga priredimo po tečaju, je pristopen tudi netečajnikom. Br. društva naj prijavijo najpozneje do 5. aprila 1924 vse člane in članice, ki žele izpit delati. Prijave morajo odgovarjati predpisom pravilnika (glej Vestnik TO.JSS. 1921, str. 156/157).

Društva Gornjigrad in Velenje ter odsek Medija smatra teh. odbor od župne skupščine 17. februarja 1924 dalje za neobstoječe in jih, dokler se vsaj njih prednj. zbori n.ovo, oziroma sploh ne konstituirajo, ne bo več obveščal.

Župni predn. tečaj bo predvidoma zaključen na praznik 19. marca.

Proste vaje, predpisane za pokrajinski zlet v Zagreb za vse oddelke v slovenskem prevodu ima župni tehnični odbor v zalogi. Cena Din 5.—

Predpisane kratke palice za borilne vaje moš. n.araščaja dobe društva iz celjskega in posavskega okrožja pri teh. odboru (v Celju), savinjsko okrožje pa pri žalskemu Sokolu. Palice so gotove in stane komad Din 6'25 (to je kolikor palice faktično stanejo, brez dobička). Rabiti se smejo le te palice. Društva naj torej ne nabavljajo palic drugod. Ker so s pošiljativjo teh palic težkoče, se želi, da pošljejo društva sama po nje.

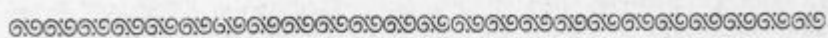
Iz uredništva.

Razposlali smo vsem župnim društvom prvi dve številki našega župnega Vestnika v skupni izdaji. Naša dolžnost je, da ga razpečamo in širimo vsaj med našim aktivnim članstvom v svrhu poglobitve našega dela v župi. Komad stane Din 5.— Pomagali smo si z inserati, da lahko izdamo Vestnik po tako nizki ceni. Prilagamo poštno položnico ter prosimo v takojšno poravnavo poslanih Vestnikov.

Naš župni Vestnik ima namen in nalogo, da izpopolni podrobno delo z ozirom na potrebe naše župe. Naši čitatelji naj ne mislijo, da more tudi od daleč nadomestiti savezna glasila, ravno nasprotno, uredništvo Vestnika ima namen, čitanje saveznih glasil pospeševati. Zato n. pr. citiramo vselej savezna glasila in ne nameravamo niti najmanj. prihraniti bralcem brskanje in iskanje po saveznih glasilih. Zato tudi smatramo, da spadajo članki, razprave načelne vsebine ali splošnega interesa prvenstveno v savezna glasila in še-le v drugi vrsti v naš Vestnik.

Borilne vaje s kratko palico. Letos je sestavil za moš. n.araščaj naše župe br. Vilko Kukec borilne vaje s kratko

palico. Ta panoga IV. stroke je pri nas še docela neznana, jako zanimiva, za telovadce glede vzgoje duha in telesa nepričakovano izdatna. Br. Kuvec je sestavil tudi knjigo o teoriji teh vaj; snov je razdeljena na vežbanje poedinca in na vežbanje v dvojicah (ponazorjenje praktične uporabe). Z ozirom na v prejšnji nolici označeno načelo smatramo, da pripape izdaja te knjige Sokolski Matici oz. Savezu. Enako knjigo pripravlja br. Kuvec za boks in za baton. Celokupno naše vaditeljstvo potrebuje takih pripomočkov nujno in jih željno pričakuje. Savezno starešinstvo je sklicalo anketo, kako pritegniti mladino k Sokolu; mislimo, da bo z uvedbo borilnih vaj, sploh s širšo uvedbo IV. stroke v vadbeni načrt to vprašanje vsaj deloma rešeno. Ta stroka z ozirom na izdatke za orodje ne nalaga posebnih materialnih žrtev, njen ogromni vpliv na vzgojo duha in telesa je še vse premalo poznan.

Iz okrožij.

Zlet celjskega okrožja se vrši dne 6. julija 1924 v Rogatec. **Savinjsko sokolsko okrožje** ima redni letni sestanek vaditeljskega zbora prvo nedeljo po sklepu župnega vaditeljskega tečaja. Sestanek se vrši v Žalcu ob 8. uri zjutraj, kraj se določi na dan prihoda vaditeljstva. Udeležba je obvezna za vse načelnike(ce) in vaditelje(ice) okrožja. Udeleženci iz gornje Savinjske doline imajo ugodni vlak za povratek ob 4. uri popoldne.

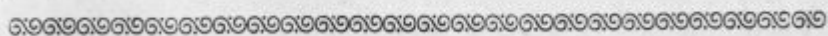
Dnevni red sestanka;

1. Čitanje zapisnika;
2. Poročilo načelnika (event. društvenih načelnikov);
3. Volitev načelništva;
4. Določitev okrožnega zleta 1924;
5. Določitev okrožnih sestankov v svrhu izvežbanja vaj za župni in pokrajinski zlet;
6. Slučajnosti.

Po sestanku se vrši vežbanje predpisanih zletnih vaj za l. 1924. Vsi udeleženci naj prineso s seboj telovadno odelo (da ne bo v telovadnici tudi telovadcev-gledalcev!). Društva, ki ne bodo zastopana, se bode smatralo za nedelujoča ter se jih bode javilo kot takšna župi.

Za moški naraščaj so predpisane in obvezne borilne vaje s kratko palico. Tozadevne palice naj br. društva naroče čimpreje pri br. društvu v Žalcu.

Načelnik.

Iz društev.

Iz Zagorja. Pred 34. leti ustanovljeni zagorski Sokol se ni uveljavil samo doma, temveč je širil sokolsko misel tudi po

savski dolini (Hrastnik, Trbovlje, Litija). Ob ustanovitvi je imel 103 člane, danes več kot še enkrat toliko. Takoj prvo leto po ustanovitvi je razvil svoj prapor, ki ga krasi podoba slovanskih blagovestnikov, sv. Cirila in Metoda. Z vsrajnim delom si je postavil že l. 1908 lasten dom, ki je najstarejši sokolski dom v celjski župi, eden prvih domov slovenskega Sokolstva. Tudi l. 1923 se je zagorski Sokol pridno gibal. Dne 29. 4. 1923 je priredil akademijo; pri 8 točkah je nastopilo 108 članstva in mladine. Dne 15. 8. 1923 se je vršil v Zagorju okrožni zlet in razvitje naraščajškega prapora, poročilo glej v Šok. Glasniku 1923 str. 373. Drugo akademijo smo imeli 2. decembra v proslavo ujedinjenja, nastopilo je 107 članstva in mladine z 8 točkami. „Savezni dan“ se je vršil 23. XII. 1923, število pri telovadnih točkah sodelujočih 103. Pri tej priliki je trboveljski naraščaj pripel trak na naš naraščajski prapor. Društvo je priredilo naraščajski zlet v Medijozlake ter pešizlet na sv. Planino, Čemšenik, Medijo-Izlake. Sprejema judenburških žrtev na domači postaji se je udeležilo društvo s 100 pripadniki, pogreba v Ljubljani po deputaciji. Javne telovadbe Sokola v Laškem 5. 8. 1923 smo se udeležili z obema praporoma; laški naraščaj je pripel trak na naš naraščajski prapor. Župnega zleta v Trbovlje smo se udeležili s 174 pripadniki, sodelovali smo pri naraščajškem dnevu v Litiji 2. 9., na zletu mariborske župe v Varaždin dne 8. 9., pri javni telovadbi v Moravčah dne 29. 7. Pri župn. tekmi 26. 8. smo postavili v viš. oddelku vrsto, v nižjem pa vrsto in 2 posameznika, nadalje 1 vrsto članic v viš. oddelku. Na župni naraščajski dan smo poslali 50 naraščajnikov, ki so postavili 1 vrsto v višjem in 1 vrsto v niž. oddelku, nadalje 1 vrsto naraščajnic v viš. oddelku. Običajni Miklavžev večer je bil 5. 12. Naraščajski prapor, prvi v celjski župi, je ročno delo članic po načrtu s. Prestorjeve; kumovala mu je s. Ivanka Poljšakova, denarne prispevke je zbral br. Saks. Nabavilo se je 10 članskih in 10 naraščajskih krojev. K Sokolskem domu se je prizidala garderoba in mala dvorana; za prizidek gre glavna zasluga br. Ferdu Poljšaku, kot tudi za postavitvev Sokolskega doma sploh. Na obč. zboru 6. 1. 1924 so bili izvoljeni za starosta br. Albin Grčar, za podstarosta br. Lojze Kolenc, za načelnika b. Lavoslav Mrnuh, za načelnico prosv. odseka s. Julija Prestor, v odbor bb. Ciril Lazar, Anton Majer, Rudolf Ahčan, Slavoj Blažič, Slavoj Kušar, Slavoj Saks, Ivan Firm, Ivan Mrnuh, ing. Tone Homan, Rudolf Likar, Mirko Jesih, s. Marta Koprivčeva, preglednika računov b. Stepišnik Franjo in pa b. Lavoslav Jerin, ki je soustanovitelj društva in vseh 33 let neumorno aktiven član. Za namestnike so bili izvoljeni bb. Janko Levstik, Slavko Poljšak, Srečko Godina in Jože Bežan.

Sokolsko društvo v Žalcu. Redni občni zbor se je vršil v petek, dne 18. januarja 1924 v restavraciji br. V. Kukca. Starosta br. Ivan Vizovišek pozdravi brate in sestre, posebno br. dr. Milko Hrašovca, kot župnega zastopnika. V svojem poročilu omenja med drugim, da obhaja društvo 20letnico brez

veseličnega hrupa, ampak liho v najožjem krogu svojega članstva, z namenom, da se tembolj pripravimo na 25 letnico, ko bo morda že stal Sokolski dom v Žalcu.

Tajnik br. Vilko Senica prečita zapisnik zadnjega obč. zbora, ki se vzame odobruje na znanje; nadalje poda tudi obširno letno poročilo, ter omenja zlasti sodelovanje na petih izletih, kjer je dokazalo društvo svojo življensko moč in uspešno delovanje telovadečega članstva in naraščaja. Poročilo blagajnikovo ni bilo povsem razveseljivo, kajti blagajna izkazuje primanjkljaj, ki ga je iskati v dejstvu, da se je v letu 1923 mnogo žrtvovalo za izlete in precej investiralo. Po preglednikih se je konstatiralo vestno blagajniško poslovanje br. Viktor Piliha.

Načelnik br. Vilko Kukec poroča: V minulem poslovnem letu je zaznamovati v delovanju v telovadnici postopni, znatni napredek. Telovadba se je vršila redno v petih oddelkih, kjer so vadili člani, članice, moški naraščaj, moška in ženska deca, neprekinjeno celo leto z enim vaditeljem in dvema pripravnicama. Trenotno obiskujeta eden član in ena članica župni vad. tečaj. S tem utegne biti omogočeno, da se ustvari prepotreben stalni vaditeljski zbor društva in da se bode zamoglo tudi v bodoče vršiti delo v telovadnici v znamenju „večnega vrvenja“. Iz izvestja o delovanju društva v letu 1923 posnamemo, da je imelo društvo telovadečih članov 10, telovadečih članic 11, moškega naraščaja 19, moške dece 27, ženske dece pa 26, torej vseh telovadečih 93. V društvu je 82 redn. članov, 2 ustanovnika, 40 članic, skupaj 130 članov. Prištevši k temu 72 naraščajnikov, ima društvo 202 pripadnika. Društvo se je udeležilo petih izletov, priredilo je lastni, dobro uspeli naraščajski dan in Silvestrov večer; v vseh teh slučajih so se izvajale telovadne točke raznih oddelkov. Dalje se je društvo udeležilo župne tekme, v koji so naraščajniki dosegli častne uspehe. Telovadi se v lepi šolski telovadnici, ki jo je Sokol opremil leta 1911 z lastnim orodjem.

Ker obstoja v Žalcu tudi Dramatično društvo, kojih udi so večinoma člani Sokola, je v tem društvu koncentrirano delovanje prosvetnega odseka. Dramat. društvo ima tudi vrlo organiziran moški in mešani pevski zbor.

Društveni zdravnik je br. dr. Rihard Bergmann, ki je tudi načelnik gradbenega odseka. Gradbeni odsek je zelo delaven ter je nabral (v ogromni večini načelnik sam) že preko 80 kamenov po Din 100— za žalski Sokolski dom, ki je za kraj eminentne važnosti, ker bi bil sicer nadaljni razvoj telovadečega življa nemogoč, ker šolska telovadnica več ne ustreza krepkemu razmahu naše zavedne mladine.

Načelnik gradb. odseka br. dr. R. Bergmann je podal za svoj rezor krasno poročilo ter ima društvo v njegovi osebi najboljšo garancijo za skorajšnje uresničenje svoje tople želje.

Na to so se vršile volitve, ki so dale sledeči rezultat: Starosta br. Ivan Vizovišek, podst. br. Ivan Naraks st., načelnik br.

Vilko Kukec, podnačelnika izvoli naknadno vadifeljski zbor, praporščak br. Ivan Marovi, nam. prap. br. Ivan Naraks ml., preglednika bb. Franc Pikel in Martin Bošnjak. V odbor so bili voljeni odborniki bb. Viktor Pilihi, Vilko Senica, Rajko Vrečer, Josip Schweitzer, Drago Naprudnik, Vinko Korent, Martin Šketa, Martin Jošt. Odbornikova nam. sta: bb. Josip Jug in Štefan Herman. Odbor se je takoj konstituiral. V odbor se je kooptirala s. Jana Hodnikova.

Na obč. zboru je br. načelnik s kratkim nagovorom bodril telovadce k vstrajnem delu, na kar je razdelil diplome Celjske Sokolske Župe za najboljše tekmovalce pri župnih tekmah. Diplome so sprejeli bb. Ivan Virant, rajni Franc Virant, Vilko Senica, Franc Lužar, Ivan Jošt, Otmar Praznik, Janko Petriček, Anton Privošnik dve diplomii. Iz vrst moškega naraščaja sta sprejela diplomii Stanjo Lichtenberger in Anton Gomilšek.

Delegat C. S. Ž. br. dr. M. Hrašovec je opozarjal na nekatere pomanjkljivosti, v ostalem pa konstatiral znaten napredek društvenega delovanja.

Za župno skupščino in za sokolski sabor v Zagrebu se izvoli delegatom br. Vilko Kukec.

Na predlog br. Schweitzerja se sklene zvišati članarino na Din 3.— mesečno.

Z ozirom na 20letnico obstoja Sokolskega društva v Žalcu, se nadalje konstatuje, da so od ustanovitve današnjega dne nepretrgoma sledeči društveni člani: bb. dr. Rihard Bergmann, Franc Hodnik st., ki je bil prvi starosta, Franc Brinar, Edvard Kukec, Emerik Kukec, Vilko Kukec, Franc Pikel, Franc Roblek Josip Jug, Franc Pristovšek, Karol Strahovnik, Rajko Vrečer Franc Virant st., Josip Širca, Ernest Šušterič in Leopold Tratnik.

Razno.

V Žalcu je 29. febr. nenadoma preminul **br. Fran Virant**, gostilničar stare gostilne »Pri kroni«. Brat Virant je bil veskozi naprednega mišljenja in je bil vedno zvest podpornik Sokolskega društva v Žalcu, katerega član je bil od ustanovitve l. 1903 ter vsikdar tudi vnet zagovornik sokolske misli. In v takšem duhu je vzgojil tudi svojo deco, ki je že danes dorasla ter se udejstvuje v Sokolu in na drugem kulturnem polju. Brat Virant je bil splošno priljubljen. In ta priljubljenost se je najbolj zrcalila na veličastnem njegovem pogrebu v nedeljo, dne 2. marca t. l., ko mu je vsa Savinjska dolina in bližnje Celje prišlo izkazati zadnjo čast. Vrlemu blagopokojnemu bratu Franu Virantu bodi ohranjen trajen spomin!

